

REPUBLIKA SRBIJA

OPŠTINA TUTIN

CENTAR ZA SOCIJALNI RAD TUTIN

PROGRAM RADA ZA 2025.GODINU

Mart 2025.godine

I UVODNI DEO

OSNOVNA OBELEŽJA OPŠTINE TUTIN

Popis stanovništva na teritoriji Republike Srbije obavljen je krajem 2022. godine. Prema zvaničnim rezultatima Republičkog Zavoda za statistiku, opština Tutin ima 33.053 stanovnika, od čega 17.016 muškaraca i 16.037 žena. Broj stanovnika opštine Tutin, prema popisu iz 2011. godine je u porastu.

Opština Tutin prostire se na površini od 741 km². Na osnovu ekonomskog siromaštva procenjujemo dalju stagnaciju broja zaposlenih lica, kao i dalje povećanje broja lica koja odlaze u penziju.

OSNOVNA FUNKCIJA SOCIJALNE ZAŠTITE

Osnovna funkcija socijalne zaštite je ostvarivanje socijalne sigurnosti građana na principu solidarnosti, uzajamnosti i humanosti.

Ciljevi socijalne zaštite se ostvaruju delovanjem organizovanih službi institucija i sredstvima koja se izdvajaju u te svrhe. Najkraće rečeno, socijalna zaštita označava skup delatnosti usmerenih na stvaranje uslova za život svima onima koji bez pomoći drugih nisu u stanju da te uslove obezbede.

Centar za socijalni rad u Tutinu je ustanova socijalne zaštite, koja primenom stručnog socijalnog rada, sprovodi socijalnu politiku i obezbeđuje socijalnu sigurnost građana na teritoriji Opštine Tutin.

Centar za socijalni rad kao ustanova socijalne zaštite, od posebnog značaja ima veliku ulogu u realizaciji najviših ciljeva i zadataka socijalne zaštite.

Socijalna zaštita je tradicionalno najnerazvijeniji deo socijalne politike. Iz tog razloga je neophodno socijalnu zaštitu, a time i socijalnu politiku u celini posmatrati kao sastavni deo opšte društvene politike razvoja, a ne samo kao nužni marginalni deo društva kojim se bave samo specijalizovane ustanove među kojima i Centar za socijalni rad.

NAZIV USTANOVE, NJEN PROFIL

Centar je osnovan aktom-odlukom Skupštine opštine Tutin. Ima svojstvo pravnog lica, sa pravima, obavezama i odgovornostima koje proističu iz Ustava, zakona i statuta Centra.

Ustanove socijalne zaštite predstavljaju bazu stručnog rada i usluga socijalnog, pedagoškog, psihološkog, sociološkog, defektološkog, pravnog i drugog stručnog rada, zadovoljavaju socijalno zaštitne potrebe, sprečavaju uzroke i otklanjaju posledice

socijalnih slučajeva i problema na području opštine, i vrše ostale poslove predviđene zakonom i drugim propisima.

Centar ima ulogu organizatora i koordinatora svih socijalnih aktivnosti na području opštine. U našim uslovima, Centar svojom kreativnošću prilikom izbora sadržaja metoda i aktivnosti na delu pokazuje da je sposoban i spreman za sve vidove saradnje, koje nude izazovi organizovane i spontane građanske inicijative. U izvesnim slučajevima Centar je spreman na konkretno konkurentsko pružanje usluga određenim vrstama korisnika i njihovim porodicama.

DELATNOST CENTRA ZA SOCIJALNI RAD

Zakon o socijalnoj zaštiti ("Sl. glasnik RS", br. 24/2011 i 117/2022 - odluka US) u članu 14., članovima 119., 120., 121 i članu 122. bliže određuje delatnost Centra:

Član 14.

„U Centru za socijalni rad ostvaruju se ovim zakonom utvrđena prava i obezbeđuje pružanje usluga socijalne zaštite iz ovog člana.

Centar za socijalni rad osniva jedinica lokalne samouprave.

Centar za socijalni rad može se osnovati za teritoriju jedne ili više jedinica lokalne samouprave, o čemu odluku donose nadležni organi tih jedinica lokalne samouprave, a međusobna prava i obaveze osnivača uređuju se ugovorom".

Član 119.

Centar za socijalni rad odlučuje o ostvarivanju prava korisnika utvrđenih ovim zakonom i o korišćenju usluga socijalne zaštite koje obezbeđuje Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave i vrši druge poslove utvrđene zakonom i propisima donetim na osnovu zakona. Centar za socijalni rad, u skladu sa aktima jedinice lokalne samouprave, učestvuje u poslovima planiranja i razvoja socijalne zaštite u jedinici lokalne samouprave.

Član 120.

Centar za socijalni rad, u skladu sa zakonom:

- 1) procenjuje potrebe i snage korisnika i rizike po njega i planira pružanje usluga socijalne zaštite;
- 2) sprovodi postupke i odlučuje o pravima na materijalna davanja i o korišćenju usluga socijalne zaštite;

3) preduzima propisane mere, pokreće i učestvuje u sudskim i drugim postupcima;

4) vodi propisane evidencije i stara se o čuvanju dokumentacije korisnika.

Poslovi iz stava 1. tač. 2) i 4) ovog člana koji se odnose na prava, odnosno usluge socijalne zaštite o čijem se obezbeđivanju stara Republika Srbija obavljaju se kao povereni, a organizaciju rada, normative i standarde stručnog rada u vršenju poverenih poslova propisuje ministar nadležan za socijalnu zaštitu.

Poslove koji se odnose na prava, odnosno usluge socijalne zaštite o čijem se obezbeđivanju stara autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave centar za socijalni rad obavlja u skladu sa propisom koji donosi nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Drugi poslovi centra za socijalni rad

Član 121.

Centar za socijalni rad inicira i razvija preventivne i druge programe koji doprinose zadovoljavanju individualnih i zajedničkih potreba građana u oblasti socijalne zaštite na teritoriji jedinice lokalne samouprave za koju je osnovan, inicira i razvija preventivne i druge programe koji doprinose sprečavanju i suzbijanju socijalnih problema i obavlja i druge poslove u oblasti socijalne zaštite, u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Pružanje usluga u centru za socijalni rad

Član 122.

Centar za socijalni rad pruža usluge procene i planiranja, a druge usluge socijalne zaštite može pružati samo u okviru svoje posebne organizacione jedinice, ako dobije licencu za pružanje određene usluge i ako u lokalnoj zajednici nema drugog ovlašćenog pružaoca usluge socijalne zaštite.

Stručni radnik centra za socijalni rad koji je raspoređen na radno mesto na kom se obavljaju poslovi javnih ovlašćenja ne može u radno vreme da radi na pružanju usluga koje po ovom zakonu obezbeđuje jedinica lokalne samouprave.

ORGANI CENTRA

Organi centra za socijalni rad u skladu sa članom 123. Zakona o socijalnoj zaštiti su: **direktor, upravni i nadzorni odbor.**

II ZAŠTITA KORISNIKA I OSTVARIVANJE PRAVA U SOCIJALNOJ ZAŠTITI

Na osnovu praćenja izveštaja i rada Centra možemo i u narednom periodu očekivati blagi rast broja korisnika usluga socijalne zaštite, naročito u broju korisnika novčane socijalne pomoći i jednokratnih materijalnih davanja.

STRUKTURA KORISNIKA OSNOVNIH OBLIKA SOCIJALNE I PORODIČNO PRAVNE ZAŠTITE

Imajući u vidu ranije zastupljene oblike zaštite korisnika pretpostavljamo da će i u narednom periodu najzastupljeniji oblici zaštite za sve kategorije biti jednokratne novčane pomoći, novčana socijalna pomoć, dodatak za pomoć i negu drugog lica, poremećeni porodični i partnerski odnosi, starateljstvo i sl.

BROJ I STRUKTURA KORISNIKA NOVČANE SOCIJALNE POMOĆI (NSP)

U mandatnom periodu očekujemo porast broja korisnika novčane socijalne pomoći (NSP). Korisnike novčane socijalne pomoći čine nezaposleni i nesposobni za rad, koji nisu u mogućnosti na drugi način da dođu do sredstava za zadovoljenje osnovnih životnih potreba. Nakon donošenja Uredbe o merama socijalne uključenosti korisnika novčane socijalne pomoći očekujemo smanjenje broj radno sposobnih korisnika, a u tom smeru će ići i najavljene izmene Zakona o socijalnoj zaštiti. Ono što je takođe bitno istaći je to da će najavljenim izmenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti nosilac radne aktivacije radno sposobnih korisnika biti Nacionalna služba zapošljavanja, a ne Centar za socijalni rad. Na taj način centrima će biti olakšan rad sa radno sposobnim korisnicima, jer će od Nacionalne službe zapošljavanja dobijati validne podatke o radno sposobnim korisnicima, njihovoju radnoj aktivaciji i eventualnom odbijanju radnog angažovanja.

Pretpostavka je da će strukturu korisnika koji podnose zahtev za novčanu socijalnu pomoć činiti pretežno višečlana domaćinstva gradskog i prigradskog područja, čiji nosioci prava spadaju u kategoriju odraslih osoba. Stručni radnici zaduženi za materijalna davanja će terenskim obilaskom utvrđivati opravdanost podnetih zahteva. Na osnovu nalaza stručnog radnika i mišljenja, pravna služba donosi rešenje o priznavanju ili odbijanju prava na novčanu socijalnu pomoć.

III ZAŠTITA POJEDINIH GRUPA KORISNIKA DECA BEZ RODITELJSKOG STARANJA

Deca bez roditeljskog staranja u smislu porodičnog Zakona su deca koja nemaju žive roditelje, čiji su roditelji nepoznati ili nestali, kao i deca čiji roditelji iz bilo kojih

razloga privremeno ili trajno ne izvršavaju svoja roditeljska prava ili dužnosti. Osnovni oblici i mere socijalne i porodično pravne zaštite dece bez roditeljskog staranja su: smeštaj u drugu porodicu, smeštaj u ustanovu socijalne zaštite, starateljstvo i usvojenje.

Centar će i dalje voditi adekvatnu brigu o deci bez roditeljskog staranja.

U okviru starateljstva stručni radnici će se posebno angažovati na pružanju usluga pomoći i podrške (utvrđivanje potreba i planovi realizacije utvrđenih potreba) u cilju optimalnog psihofizičkog razvoja i vaspitanja dece bez roditeljskog staranja.

DECA IZ PORODICA SA POREMEĆENIM PORODIČNIM ODNOSIMA

U okviru zaštite dece iz porodica sa poremećenim odnosima stručni radnici će se i tokom daljeg rada baviti zaštitom dece čiji su roditelji u konfliktu ili razvodu, prekidu vanbračne zajednice ili imaju neke druge poteškoće (ostvarivanje kontakata, izdržavanje i slično) nakon razvoda ili prekida vanbračne zajednice.

Deci će se zaštita pružati neposredno kroz kontakt i rad sa njima, ali i posredno kroz savetodavni rad sa roditeljima kako bi oni uspeali da definišu svoje odnose i poprave ukupnu porodičnu atmosferu. Stručni radnici Centra će se posebno angažovati na davanju mišljenja i predloga o vršenju roditeljskog prava na osnovu porodičnog Zakona.

Očekujemo povećanje broja osoba koje se samoinicijativno obraćaju Centru za socijalni rad u kategoriji konflikata i povećanje broja osoba koje su bile žrtve porodičnog nasilja.

Evidentno je da je u godini ekonomske krize povećan i broj poremećenih porodičnih odnosa, gde često dolazi do nesporazuma između supružnika i nasilja u porodici, pa samim tim i izloženost dece ovakvim oblicima ponašanja je evidentna.

DECA I OMLADINA SA POREMEĆAJIMA UPONAŠANJU

Mladi u sukobu sa zakonom predstavljaju posebnu grupaciju mladih sa posebnim potrebama, odnosno potrebama za pomoći u preuređenju njihove ličnosti i ponašanja, preispitivanju i promeni sistema vrednosti, stila življenja, stavova i odnosa prema sebi, drugima i društvu. Taj izuzetno delikatan, složen i dinamičan proces, koji se odvija u periodu ionako burnih i dramatičnih razvojnih promena, teško je zamisliti bez jasno formulisanog plana prevencije. Za primarnu prevenciju poseban će značaj imati rano otkrivanje pojedinaca i ugroženih porodica, blagovremeno preduzimanje mera, dobra procena potreba i stanja, prognoza slučaja, te dobar izbor i ostvarivanje odabranih mera. Nastojaćemo da u okviru postojećih mogućnosti stvaramo uslove za razvoj maloletnih prestupnika u pravcu preduzimanja društveno prihvatljivih normi ponašanja. U okviru rada na primarnoj prevenciji, planira se intenzivniji rad sa krivično neodgovornom decom (peti

-osmi razred) i njihovim roditeljima, a u saradnji sa stručnim saradnicima svih osnovnih škola u gradu. Rad sa tom grupom veoma je važan zbog toga što se na tom uzrastu javljaju prvi indikatori asocijalnog ponašanja koji se organizovanim radom u saradnji sa roditeljima i školom mogu predupređiti dok ne eskaliraju.

Uzroci maloletničke delinkvencije nalaze se, između ostalog, u promenama koje prate proces tranzicije, prelazak iz jednog u drugi sistem društvenih odnosa i posledicama ratnih zbivanja u našem okruženju, što je za posledicu imalo velika migraciona kretanja tako da sada u opštini živi znatan broj povratnika (o čemu nije vođena posebna evidencija). To dovodi do rušenja starog sistema vrednosti, a novi sistem nije izgrađen, pa maloletnici u nastalom vakumu, često usvajaju agresivni model ponašanja i identifikuju se sa ličnostima iz sveta kriminala. Porodica zbog dugogodišnje, teške ekonomske krize, sve više gubi vaspitnu kompetenciju i mogućnost uticaja na decu, pa su ona sve češće prepuštena ulici i uticaju neformalnih, vršnjačkih grupa. U istoj situaciji je i škola, koja je u najvećoj meri izgubila ulogu u vaspitanju mladih.

Društveno sprečavanje prestupništva je deo socijalne politike i društvene zaštite dece sa poremećajem u ponašanju bilo koje prirode i bilo iz kojih razloga ona nastaju. Aktivnosti usmerene na prevazilaženje uzroka maloletnog prestupništva moraju biti kompleksne, društveno političke, ekonomske, socijalne, obrazovno vaspitne, mentalno higijenske i dr. Uspešnost društvene zaštite maloletnih prestupnika, zavisi od koordiniranog zajedničkog delovanja različitih faktora.

U sistemu društvene zaštite dece težište rada Centra biće na: praćenju i proučavanju maloletnih prestupnika, planiranju i programiranju aktivnosti na sprečavanju prestupništva, preventivnom delovanju organa starateljstva, uticaju na politiku izricanja vaspitnih mera i nastavak dobre saradnje sa pravosudnim organima, koordinativnu ulogu u institucionalnom sistemu tretmana i zaštite maloletnih prestupnika, blagovremenom praćenju i otkrivanju maloletnih prestupnika, tzv.rizične grupe i onih koji pokazuju potencijalne sklonosti, odnosno žive u takvim uslovima koji pogoduju prestupništvu.

Stručni radnici radiće sa sledećim kategorijama ove dece i omladine: deca sa asocijalnim ponašanjem (krivično neodgovorna lica do 14 godina; mlađi maloletnici od 14-16 godina (maloletni prestupnici izvršioci prekršaja); stariji maloletnici od 16-18 godina, koji vrše krivična dela i razne vrste prekršaja i odrasla lica tj.mlađa punoletna lica povratnici iz Zavoda, VPD, KPD (lica 18-23 godine).

Plan tretmana će se raditi u saradnji sa roditeljima i školom.

Nastaviće se odlična saradnja sa sudovima, Javnim tužilaštvom, MUP-om, osnovnim i srednjim školama.

DECA SA POSEBNIM POTREBAMA

Problemi dece sa posebnim potrebama su višestruki. Ova deca će i u narednoj godini preko Centra ostvarivati Zakonom predviđena prava, pružace im se materijalna podrška, kao i usluga dnevnog boravka za decu sa smetnjama u mentalnom razvoju.

ODRASLA LICA SA POSEBNIM POTREBAMA

Centar za socijalni rad u okviru svojih zakonskih obaveza radiće se sa sledećim kategorijama lica: mentalno nedovoljno razvijena odrasla lica, duševno obolela odrasla lica, teže fizički obolela lica i ostala odrasla lica. Odrasla lica sa posebnim potrebama od oblika socijalne zaštite koristiće u narednom periodu starateljstvo, smeštaj, jednokratne novčane pomoći. U okviru smeštaja radiće se preispitivanje istog prava i učešća srodnika u troškovima. Planom je predviđen i obilazak socijalnih ustanova gde ima smeštenih odraslih lica sa posebnim potrebama i u skladu sa materijalnim mogućnostima podela jednokratnih pomoći. Predviđa se i obilazak lica koja se nalaze pod starateljstvom kao i ostvarivanje neposrednog kontakta sa staraocima, razmatranje eventualnih problema koji se javljaju u vršenju starateljske dužnosti i pružanju konkretne pomoći radi unapređenja saradnje sa staraocima i bolje zaštite štićenika.

Očekujemo i rast broja korisnika dodatka za pomoć i negu drugog lica, kao i uvećanog dodatka, jer je isti zadnjih godina u stalnom rastu.

Centar će ovim licima u skladu sa Zakonom obezbediti:

- materijalna davanja koja im po zakonu pripadaju-novčanu naknadu za pomoć i tuđu negu od strane drugog lica,
- osposobljavanje za život i rad,
- smeštaj u odgovarajuće ustanove i zavode,
- ostale vidove pomoći.

Potrebe osoba sa invaliditetom su raznovrsne:

1. Podizanje nivoa svesti o osobama sa invaliditetom,
2. Potrebna efikasna zdravstvena zaštita i rehabilitacija,
3. Postojanje uslužnih službi prilagođenih osobama sa invaliditetom,
4. Obrazovanje invalidnih osoba,
5. Zaposlenje,
6. Kulturne i sportske aktivnosti,
7. Informisanje osoba sa invaliditetom

Saradnja Centra i osoba sa invaliditetom je na zadovoljavajućem nivou. Svi oni koji su se obratili Centru i potražili pomoć dobili su je u skladu sa zakonom i našim

moogućnostima. Tu se pre svega misli na pravo na tuđu negu i telesna oštećenja. Sve zahteve ćemo slati prvostepenom organu veštačenja Republičkog fonda PIO, filijala Novi Pazar na razmatranje i procenu.

OSTARELA LICA

Tendencija starenja ukupnog stanovništva svojstvena je i za područje naše opštine. Može se očekivati da će potreba za socijalnim radom među starim ljudima u narednom periodu biti znatno veća i da će u prvom planu biti poslovi na zbrinjavanju starih i organizovanju njihovog životnog okruženja. U Centru će se raditi i ubuduće sa sledećim kategorijama ostarelih lica: ostarela lica bez porodičnog staranja, ostarela lica bez sredstava za život, teže fizički obolela ostarela lica, psihički obolela i ostala ostarela lica. U okviru zaštite ovih kategorija ostarelih lica primenjivaće se sledeći oblici zaštite: starateljstvo, dodatak za pomoć i negu, smeštaj, jednokratne pomoći. Sem toga nastaviće se sa pružanjem usluge pomoći u kući odraslim i starim licima na kompletnoj teritoriji opštine Tutin i težićemo tome da ova usluga dobije trajni karakter.

Takodje ćemo uložiti trud radi uspostavljanja novih usluga iz oblasti proširenih oblika socijalne zaštite.

IV ANALITIČKO ISTRAŽIVAČKI RAD

U toku 2025.godine, Centar će raditi sledeće:

- izveštaj o radu Centra za predhodnu godinu;
- dostavljanje izveštaja svim relevantnim državnim organima u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima;
- predračun prihoda i rashoda socijalne zaštite za godinu koja se finansira iz budžeta RS i budžeta opštine;
- dostavljanje raznih statističkih i drugih izveštaja na zahtev republičkih i opštinskih organa;
- obezbediti stručno usavršavanje i osposobljavanje zaposlenih;
- u saradnji sa lokalnom samoupravom izraditi projekat ustanove Centra za socijalni rad i aplicirati za realizaciju istog kod nadležnog ministarstva i drugih ustanova i institucija obzirom da su prostorije Centra za socijalni rad smeštene u zgradi koja je u privatnom vlasništvu i za koje opština Tutin izdvaja ogromna novčana sredstva za finansiranje, plaćanja kirije, potrošnju električne energije i ostalih troškova, a pritom su uslovi za rad veoma otežavajući što se tiče starijih, iznemoglih i osoba sa invaliditetom jer su pomenute kancelarije Centra smeštene na drugom spratu, bez lifta, pa faktički i ne postoji način da takve osobe dođu za ostvarivanje svojih prava, a imajući u vidu prirodu i opis posla Centra za socijalni rad to je preko potrebno obezbediti;
- obezbediti posebnu prostoriju za viđanje roditelja sa maloletnom decom;
- Centar za socijalni rad Tutin će tokom narednih godina svojim projektima aplicirati kod aktuelnih donatora.

PROJEKCIJA OBAVEZNOG SKUPA PODATAKA O ZAPOSLENIMA

Ukupan broj zaposlenih u Centru na dan: 31. mart 2025. godine

Broj zaposlenih	Stanje 31.03. 2025.godine.
Na određeno vreme	1
Na neodređeno vreme	13
UKUPAN BROJ	14

Struktura stalno zaposlenih (odnosno zaposlenih na neodređeno vreme)
prema izvoru finansiranja

Stručni profil	broj
Socijalni radnik	5
Pravnik	1
Psiholog	2
Pedagog	/
Andragog	/
Specijalni pedagog	/
Sociolog	/
Drugo	/
UKUPAN BROJ STRUČNIH RADNIKA	8

Takodje u Centru za socijalni rad Tutin od strane lokalne samouprave finansiraju se dva radnika i to: vozač i sociolog.

UKUPNI PRIHODI CENTRA ZA SOCIJALNI RAD TUTIN

Екон. ласиф.	ТЕКУЋИ ПРИХОДИ	Износ динара	Од чега		Остали приходи (пројекти)
			Из буџета Републике	Из буџета СО-е Тутин	
733	Текући трансфери од других нивоа власти - Општина	9.010.000,00		9.010.000,00	
742	Сопствени приходи - приходи по основу цене смештаја				
791	Приходи из буџета - Република	28.795.960,00	28.795.960,00		
УКУПНО:		37.805.960,00 динара			

Potrebe Centra:

- *Povećanje budžeta od strane nadležnog Ministarstva;*
- *Obezbediti potreban i adekvatan kancelarijski prostor;*
- *Dodatno zapošljavanje stručnih radnika, koji broj zaposlenih u Centru je ograničen rešenjem Ministarstva;*

U Tutinu,

Dana: 31.03.2025. godine.

Predsednik UO Centra
Mehdija Pućurica

